

Tijdboom of OLIEDOOM?

En toen was de olie op...

Badend in het zweet word je wakker, de olieprijsen flitsen door je hoofd en je betrapt er jezelf op dat je gans de nacht ligt te piekeren over die ene vraag 'En wat als de olie nu eens op is?' Al die boorputten in het Midden-Oosten moeten toch ooit leeg zijn, en dan...?

JORN VAN BESOUW

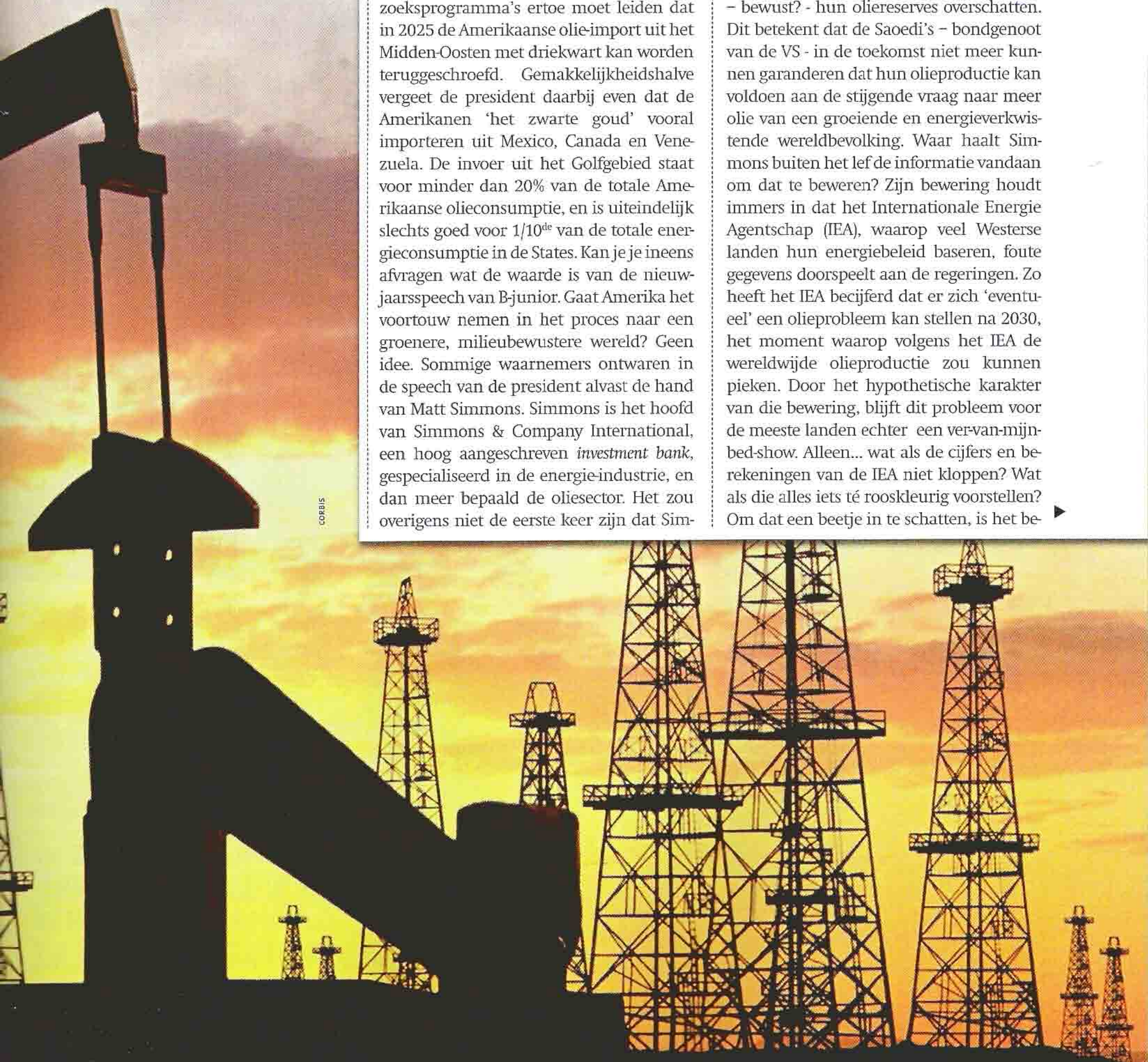
... en dan is er George Bush. Zo adequaat (nu ja...) als hij het Iraakse probleem aan het oplossen is, zo geroepen voelt hij zich nu in zijn nieuwe missie: Amerika afhelpen van haar "addiction to oil". Niet dat Georgie plots milieubewust wil gaan leven, nope. De president wil vooral komaf maken met de Amerikaanse afhankelijkheid van olie uit 'dikwijls onstabiele werelddelen'. Maar toegegeven, daarnaast pleit de president ook voor matiging, nieuwe technieken en alternatieve energiebronnen, waarbij hij in zijn State of the Union gewag maakt van het gebruik van zonne-energie en ethanol. Glimmend van trots voegt 's werelds machtigste man er nog aan toe dat een uitbreiding van federale onderzoeksprogramma's ertoe moet leiden dat in 2025 de Amerikaanse olie-import uit het Midden-Oosten met driekwart kan worden teruggeschroefd. Gemakkelijkheidshalve vergeet de president daarbij even dat de Amerikanen 'het zwarte goud' vooral importeren uit Mexico, Canada en Venezuela. De invoer uit het Golfgebied staat voor minder dan 20% van de totale Amerikaanse olieconsumptie, en is uiteindelijk slechts goed voor 1/10de van de totale energieconsumptie in de States. Kan je je ineens afvragen wat de waarde is van de nieuwjaarspeech van B-junior. Gaat Amerika het voortouw nemen in het proces naar een groenere, milieubewustere wereld? Geen idee. Sommige waarnemers ontwaren in de speech van de president alvast de hand van Matt Simmons. Simmons is het hoofd van Simmons & Company International, een hoog aangeschreven *investment bank*, gespecialiseerd in de energie-industrie, en dan meer bepaald de oliesector. Het zou overigens niet de eerste keer zijn dat Sim-

mons zich ten dienste stelt van de president. In aanloop naar de presidentsverkiezingen in 2000, huurde Bush zijn Texaanse streekgenoot Simmons in om zijn energiebeleid te kleuren. Sindsdien houdt Bush steeds meer rekening met de bevindingen van Simmons.

DE SAOEDI'S LIEGEN

Laat nu net Simmons de man zijn die als enige een beetje een juist en betrouwbaar beeld heeft op de olieproductiecapaciteit van Saudi-Arabië, tot nader order dé grootste olieproducent ter wereld. Op een grote energieconferentie, vorig jaar in Edinburgh, kwam Simmons in het nieuws met zijn stelling dat de Saoedi's al jaren - bewust? - hun oliereserves overschatten. Dit betekent dat de Saoedi's - bondgenoot van de VS - in de toekomst niet meer kunnen garanderen dat hun olieproductie kan voldoen aan de stijgende vraag naar meer olie van een groeiende en energieverkwisende wereldbevolking. Waar haalt Simmons buiten het lef de informatie vandaan om dat te beweren? Zijn bewering houdt immers in dat het Internationale Energie Agentschap (IEA), waarop veel Westerse landen hun energiebeleid baseren, foute gegevens doorspeelt aan de regeringen. Zo heeft het IEA becijferd dat er zich 'eventueel' een olieprobleem kan stellen na 2030, het moment waarop volgens het IEA de wereldwijde olieproductie zou kunnen pieken. Door het hypothetische karakter van die bewering, blijft dit probleem voor de meeste landen echter een ver-van-mijn-bed-show. Alleen... wat als de cijfers en berekeningen van de IEA niet kloppen? Wat als die alles iets té rooskleurig voorstellen? Om dat een beetje in te schatten, is het be-

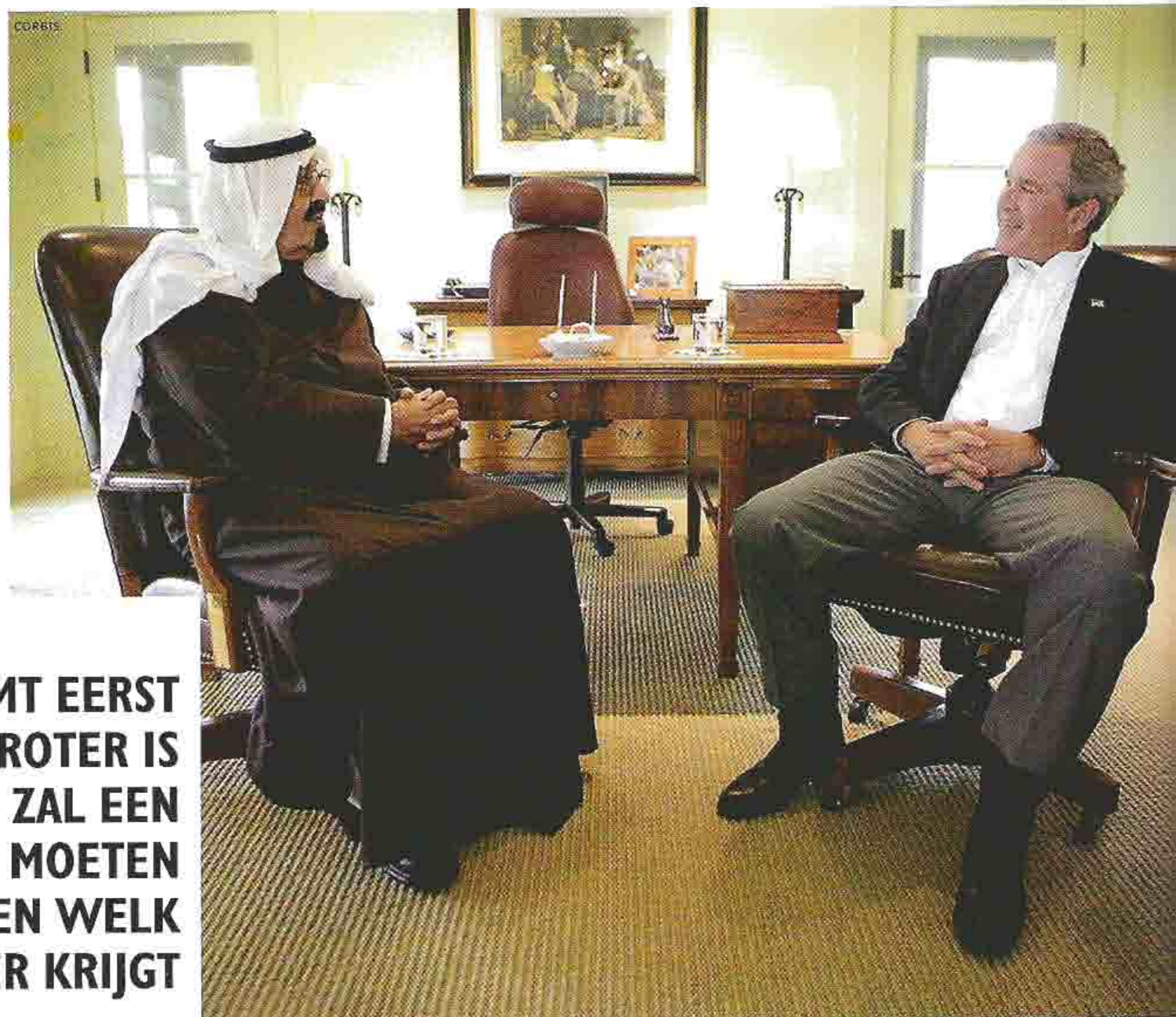
CORBIS

langrijk te weten hoe de IEA aan haar cijfermateriaal komt. En dat is heel eenvoudig: het agentschap neemt die klakkeloos over van de OPEC. En de OPEC, de verzameling van alle olieproducerende landen in het Midden-Oosten, krijgt die gegevens van de officiële regeringsinstanties. Net daar wringt het schoentje. Het inschatten van de resterende hoeveelheid winbare olie is in alle Arabische oliestaten een politiek en economisch zeer belangrijke staatszaak geworden. In 1960 werd er via de OPEC een quotasysteem ingesteld waarbij werd bepaald hoeveel olie elk land mag oppompen. Hoe meer reserves, des te meer het land procentueel mag produceren. Een systeem dat goed werkte, gebaseerd op de rapporten van de veelal Westerse ingenieurs. Tot dan werden die reserves immers nauwkeurig bijgehouden en bijgewerkt. Dat veranderde echter met het verschuiven van het oliemachtsevenwicht, begin jaren '70, van Amerika naar het Midden-Oosten. Veel Arabische landen, waaronder ook Saoedi-Arabië, waren het immers een beetje beu dat er slechts een klein vast bedrag werd betaald aan de lokale regering per opgeboord vat. De oliestaten in het Midden-Oosten besloten daarop baas in eigen olietuin te worden en de aanwezige maatschappijen te nationaliseren. Buiten het gegeven dat de olieopbrengsten vanaf

92,9. En ook het Irak van Saddam Hussein bleef niet achter: in 1988 bestond de reserve uit het mooie ronde getal van 100 miljard vaten, in 1996 waren dat er plots 112,5 miljard. Straf? Nog straffer waren de Saoedi's echter, die trokken hun reserve in 1990 op van 170 miljard naar maar liefst 258 miljard vaten. En dat allemaal zonder noemenswaardige nieuwe ontdekkingen van extra oliebronnen – *faut le faire*. En wat het extra bizar maakt: nog nooit werd een reserve naar beneden bijgesteld. Saoedi-Arabië bijvoorbeeld blijft elk jaar opnieuw dezelfde reserve opgeven, terwijl er al die jaren wel een gigantische hoeveelheid olie

aandeelhouders inzake de juiste cijfers. Mocht blijken dat een bedrijf bewust de cijfers zou vervalsen (om de toekomst rooskleuriger voor te stellen), zouden de bedrijfsleiders zich moeten verantwoorden voor het bewust misleiden van beleggers: een crimineel feit waar ze in Amerika niet mee lachen. De dag dat de Saoedische koning Abdul hoort dat zijn ingenieurs jarenlang de nationale oliereserve te hoog zouden hebben ingeschat, zou de vorst enkel eens vloeken over het uitlekken van het leugentje om bestwil. Liegen de Saoedi's en bij uitbreiding alle oliestaten in het Midden-Oosten over hun oliereserve? Laten we

VOOR DE OLIE OP IS, KOMT EERST DE DAG DAT DE VRAAG GROTER IS DAN HET AANBOD. DAN ZAL EEN LAND ALS SAOEDI-ARABIË MOETEN KIEZEN WELK LAND WEL EN WELK LAND GEEN OLIE MEER KRIJGT

dan volledig naar de betrokken regering gaan, viel de Westerse controle op de totale hoeveelheid aan oliereserves voor een groot stuk weg. Het principe 'hoe groter de gerapporteerde oliereserve, hoe groter de productie – lees: omzet –', ging al snel een eigen leven leiden.

OPEC-QUOTA

Zo komt het dat bijvoorbeeld de Koeweiti's hun gerapporteerde reserve in 1985 plots optrokken van 64 miljard vaten naar 90 miljard, waarop hun productiequota door de OPEC werd bijgesteld, in het nadeel van enkele andere landen. Wat al snel tot een klein domino-effect leidde: Iran trok haar reserve op van 48,8 miljard vaten naar

werd opgepompt. En voor alle duidelijkheid: neen, de OPEC controleert die cijfers niet, ze hebben daar ook geen enkele reden toe. Nog leuker maakt het dat de reserves van de neutrale zone – een no-mans land – tussen Saoedi-Arabië en Kuweit met een aantal olievelden niet toenamen. De dag dat blijkt dat die cijfers niet meer kloppen, is de enige consequentie een aanpassing van de boorquota, wat natuurlijk wel tot een mindere omzet van het bewuste land leidt. Toen de lokale oliemaatschappijen nog in Westerse handen waren, stelde dat probleem zich veel minder. Als bewindvoerders van een beursgenoteerd bedrijf is het topbestuur van een oliemaatschappij verantwoordelijk verschuldigd aan de

beleefd blijven en het er op houden dat ze alleszins allemaal heel optimistisch naar boven afronden. Mocht de geschatte oliereserve van bijvoorbeeld Saoedi-Arabië echt kloppen, kun je je alvast afvragen waarom dat land nooit een gedetailleerd geologisch rapport laat afleveren door haar olie-ingenieurs. En hier komt onze vriend Matt Simmons terug op de proppen. Als *invest banker* heeft Simmons al meer dan dertig jaar ervaring in het Arabische olieland. Simmons kan het zich immers niet permitteren mogelijke investeerders in energiebronnen een onjuist beeld voor te spiegelen over het toekomstig rendement van een nieuwe pijpleiding of boortoren. Zo komt het dat de man ook

de vage rapporten van de Saoedische olieingenieurs wel naar waarde kan schatten. De Saoedi's laten immers, op bevel van de overheid, alle details over namen en grootte van hun olievelden bewust weg. Zo is het voor de Westerse bemoeiallen moeilijk inschatten welke productieproblemen er aan welke oliebron kunnen gelinkt worden. Simmons heeft zich echter in zo'n 200 rapporten ingelezen en is er, naar eigen zeggen, in geslaagd om alle vermelde problemen ook geografisch te situeren. Met andere woorden: Simmons meent te weten welke grote oliebronnen momenteel aan een productiepiek zitten. Op basis van zijn info meent Simmons dan ook met 100% zekerheid te kunnen zeggen dat de Saoedi's stilaan aan het hoogtepunt van hun productiecapaciteit zitten. Wat inhoudt dat de toestand niet zo rooskleurig is als de Saoedi's het IEA (Internationaal Energie Agentschap) willen doen geloven. Waarom zouden de Saoedi's dan geen juiste cijfers willen geven? Ten eerste omdat ze er alle belang bij hebben om naar de OPEC toe hun oliereserve hoger in te schatten, zo meer te mogen uitvoeren en grotere winsten te genereren. Ten tweede is er sowieso de schrik voor alternatieve energie: de dag dat gans de wereld overschakelt op bijvoorbeeld waterstof, zonne- of kernenergie, valt voor de meeste Arabische landen hun grootste bron van inkomsten weg. Niet voor niets komt de bekende uitspraak "Het olietijdperk zal niet eindigen wegens een gebrek aan olie, evenals het stenen tijdperk niet eindigde wegens een gebrek aan stenen" van sjeik Zaki Yamani, die olieminister was van Saoedi-Arabië ten tijde van de oliecrisis. Hij was zeer bang dat de andere OPEC-landen de prijs gigantisch zouden opdrijven door hun productie te verminderen. Daardoor zou het Westen van hun olieverslaving afkomen door massaal naar alternatieven te grijpen. Zijn uitspraak had veel effect, niet op de Arabieren overigens, maar wel op de vele Westerse wetenschappers en politici. Zij citeren zijn gezegde te pas - en vooral - te onpas bij elke gelegenheid waar het einde van het olietijdperk ter discussie wordt gesteld en tonen zo dat ze een naïef vertrouwen hebben in de oliereserves van de OPEC.

IN ZWEDEN WIL MEN IN 2020 VOLLEDIG ONAFHANKELIJK ZIJN VAN OLIE. TOCH IS EEN OLIEVRIJE SAMENLEVING VOLGENS DE MEESTE DESKUNDIGEN EEN UTOPIE

NAAR 120 MILJOEN VATEN PER DAG

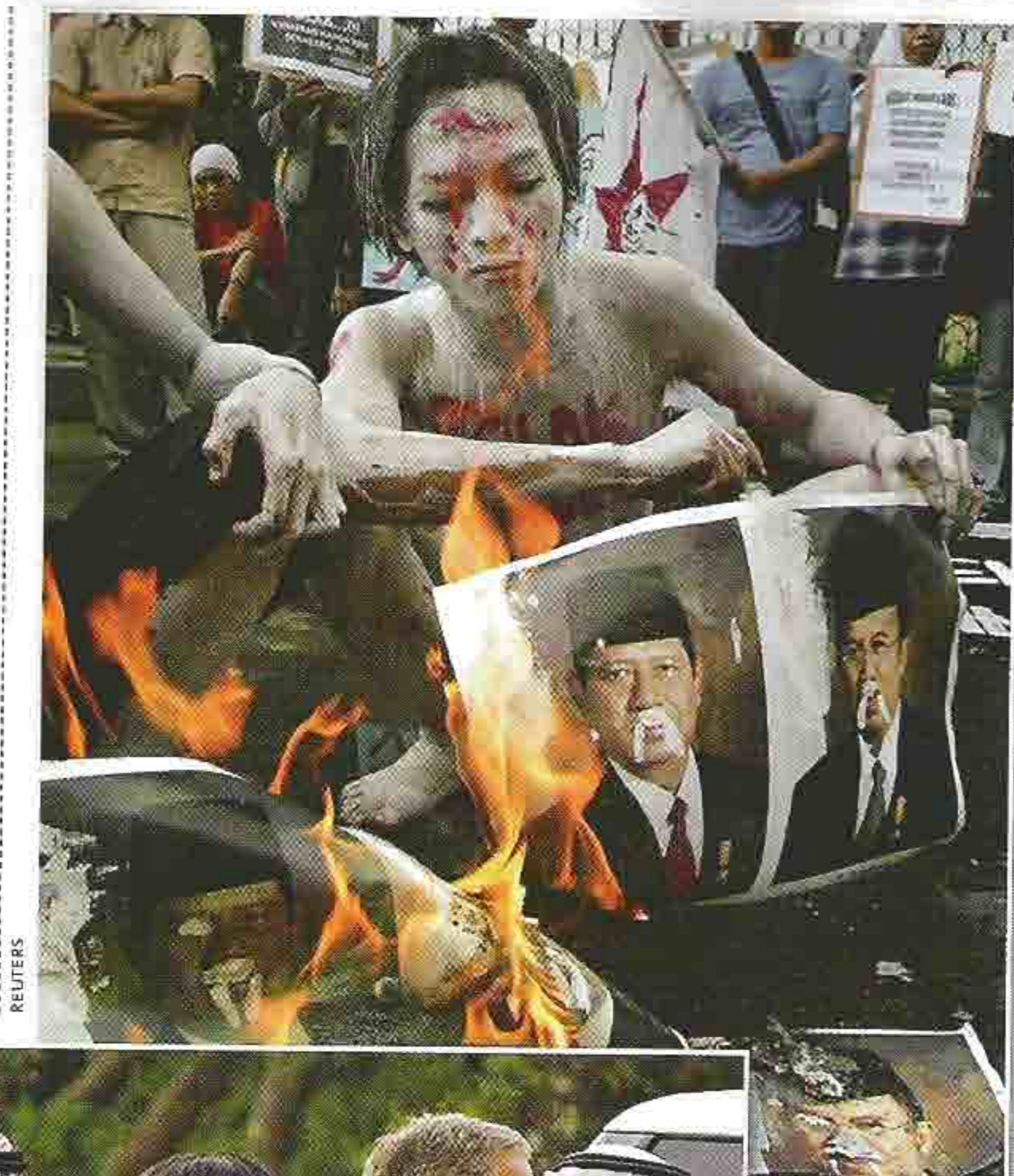
En zo komen we bij het derde probleem: ondanks de gigantische bedragen die er momenteel naar het olievorstendom stromen, kampt koning Abdul zijn rijk met een even gigantische staatsschuld. Het land stapelt de begrotingstekorten op doordat het nu al jaren met een typisch Arabisch 'probleem' wordt geconfronteerd: een bevolkingsexplosie. Een Saoedisch gezin heeft gemiddeld zes kinderen, en dus - op latere leeftijd - 18 kleinkinderen. Zelfs als je niet begrijpt waarom we het over 18 kleinkinderen hebben in plaats van 36, moet je geen groot rekenwonder te zijn om te begrijpen dat het naar de toekomst toe een immens probleem wordt om al die mensen een job te bezorgen. Een probleem dat de Saoedi's momenteel proberen op te lossen met het kunstmatig creëren van jobs in de oliesector. De dag dat de opbrengst uit olie weg valt, dreigt er voor het olievorstendom een nieuwe explosie: een werkloosheidsexplosie. Daarom ook dat kort na de uitspraken van Simmons op het Edingburghcongres van vorig jaar twee toplui van de Saoedische oliemaatschappij Aramco zich naar Washington haastten. De twee topingenieurs hadden maar één missie: het Witte Huis verzekeren dat hun land minstens het huidige productiepeil kan behouden mits de nodige investeringen in nieuwe technologieën en het aanboren van nieuwe oliebronnen in Ghawar (algemeen aangenomen als het grootste natuurlijke olieveld ter wereld). Maar een bestendiging van de huidige productiecapaciteit lost het probleem niet op. Om aan de groeiende wereldvraag naar steeds meer olie te voldoen, moet Saoedi-Arabië haar productie gevoelig optrekken. In een eerdere belofte maakte Saoedi-Arabië zich sterk dat het haar huidige capaciteit van 10 miljoen opgepompte vaten per dag kan optrekken naar 12 miljoen in 2009 en uiteindelijk zelfs naar 15 miljoen. Een loze belofte volgens Simmons en zelfs als de Saoedi's er miraculeus in slagen die belofte na te komen, is het probleem niet opgelost. "Momenteel worden er per dag wereldwijd 80 miljoen vaten olie 'geconsumeerd'", aldus Simmons. "De Saoedi's leveren daarvan - naargelang de bron - 9 tot 10 miljoen vaten per dag. Schattingen maken gewag van een

stijgende behoefte naar 120 miljoen vaten per dag in 2025, een toename met 50%, waarbij 'de wereld' er op rekt dat de Saoedi's tegen dan 22 miljoen vaten per dag zullen 'bottelen.'" Een haalbaar iets? "Als ik mijn geld moet inzetten op de mogelijkheid dat ik in 2025 een vaste woonplaats heb op de maan of de stelling dat de Saoedi's tegen dan 22 miljoen dagvaten pompen, geloof me, dan gok ik op een Extra-Terrestrial buitenverblijfje, zonder twijfel." En Simmons is niet de enige die waarschuwt voor een toekomstig onevenwicht in vraag en aanbod naar olie. Sadad al-Husseini, de voormalige vice-president van de eerder vermelde Saoedische nationale oliemaatschappij Aramco, waarschuwt de Westerse wereld al van in 2004 dat er grenzen zijn aan de dagelijkse pompcapaciteit van zijn thuisland. "De vraag wordt naar de toekomst toe veel te groot, vandaag de dag is het al moeilijk om enkel nog maar te voldoen aan de toenemende vraag van China en India. Regeringsleiders overal overschatten de dagelijkse pompcapaciteit van zowel Saoedi-Arabië en het ganse Midden-Oosten als de reserves van de niet-Opeclanden zoals bijvoorbeeld Rusland."

VOORSPELLING

Hoe zwaar wegen de woorden van Simmons en Sadad al-Husseini? En wat is waar? Al sinds de allereerste oliecrisis in de jaren '70 houden deskundigen allerhande - of ze nu econoom, regeringsfunctionaris, geoloog of milieuactivist zijn - zich bezig met de meest uiteenlopende en niet te controleren voorspellingen over wanneer de wereld zonder olie valt. Zo simpel de vraag, zo moeilijk het antwoord. Alleen is deze vraag niet de juiste. Voor de olie op is, komt er ook de eerste dag dat de wereldwijde vraag naar olie het aanbod overstijgt. En die dag zal bijvoorbeeld een land als Saoedi-Arabië moeten kiezen aan wie het haar olie nog gaat of wil verkopen (niet voor niets onderhouden de Amerikanen al decennialang goede banden met Saoedi-Arabië). De vraag anders gesteld: welk land valt er in het jaar X zonder olie en daarmee economisch volledig plat tenzij het maatregelen heeft genomen? Heeft George Bush deze veronderstelling laten meespelen bij het uitschrijven van zijn State of the Union? Via Simmons heeft hij alleszins informatie uit de eerste hand. En, misschien nog belangrijker, de VS weten alles over een oliepiek. Al in 1859 namen de Amerikanen de eerste commerciële oliebron in productie. Het land groeide snel uit tot de allereerste grote olieproducent - van 1890 tot 1975 - ter wereld. Alleen had niemand echt door dat er halweg de jaren '30 een kentering had plaatsgevonden: er werden bijna geen olievondsten meer gedaan. Een tweede vaststelling: alle bestaande grote olievelden ondervinden na verloop van tijd ook problemen om de olie aan de oppervlakte te brengen. Wanneer een olieveld voor de eerste keer wordt aangeboord, is de druk zodanig groot dat de olie er letterlijk uitspuit. Na verloop van tijd neemt de druk - en dus ook de productie - af zodat er uiteindelijk ja-knikkers aan te pas moeten komen om de laatste restanten te kunnen oppompen. De vermaarde oliegeoloog M. King Hubbert, destijds werkzaam bij Shell, voorspelde daarom al vanaf de jaren '50 dat de Amerikaanse productie op een verzadigingspunt ging uitkomen ergens tussen 1966 en 1971, een punt waarna de productie enkel nog, jaar na jaar, afneemt. Tegenwoordig produceert de VS nog maar

REUTERS

GETTY IMAGES/BELGA

56% van wat ze in 1970 aan de oppervlakte bracht. En net op het moment dat de Amerikanen hun status van exporteur noodgedwongen moesten inruilen voor één van importeur, kondigden de Arabische landen in 1973 een olieboycot af. De vraag is nu: wanneer komen ook andere olieproducerende landen aan die piek? Door de problematiek van de positieve quota-rapporten in de Arabische olieproducerende landen, is het een beetje gokken wanneer de betrokken landen daar echt gaan pieken. Simmons houdt het op 2009. Wat we wel kunnen weten, zijn de problemen waarmee andere, vooral Westerse, olieproducerende landen kampen. Zo is er de vaststelling dat de Britse productie al een tijdje drastisch daalt (het Britse gedeelte van de Noordzee-olie - ook de Noren pompen er olie op - is gepiekt in 1999). Wat maakt dat de Britten afhankelijk worden van buitenlandse - lees Arabische - olie. En zo komen ook zij uiteindelijk te vissen in dezelfde vijver als waar nu ook al de Chinezen en de Indiërs in hengelen. Overigens, de Britten zitten niet alleen met een olieprobleem, ook hun gasproductie ligt dramatisch laag, waarbij de Britten steeds meer naar de Russen lonken om hen van energie te voorzien. Specialisten voorspellen binnen dit en twee jaar echte drama's

in Engeland indien er zich nog eens een lange harde winter zou voordoen. En ook de Indonesiërs zitten in de problemen: ooit was hun land zo olierijk dat de Japanners er manu militari de grens voor overstaken. In 1991 piekte het land, en sindsdien moet het al niet zo rijke Indonesië olie importeren tegen wereldmarktprijzen, terwijl het totnogtoe steeds eigen olie kon verkopen. Ter illustratie: de verhoogde brandstofprijzen - omdat de tot dan kunstmatig laag gehouden energieprijzen steeds meer onder druk kwamen te staan - veroorzaakten zoveel straatprotesten dat dictator Soeharto uiteindelijk zelfs moest aftreden. In Jemen, waar de productiepiek werd bereikt in 2001, hebben de oplopende energieprijzen ook al enkele malen tot rellen geleid. En ook uit Mexico klinken er steeds meer negatieve geluiden: het off-shore olieveld Cantarell zit momenteel ook aan een piek, wat maakt dat ook daar stilaan de vraag groter wordt dan het aanbod. Eenmaal de groep olieproducerende landen die hun piek hebben gehad, groter wordt dan de groep die nog naar de piek toegroeit, stelt er zich een immens probleem voor een oliegerichte maatschappij. De dag dat de vraag 1% groter is dan het aanbod, is ook de dag dat er daadwerkelijk 1% mensen niet meer met hun auto zullen kunnen rijden, omdat ze het simpelweg niet meer kunnen betalen. Zoals eerder al aangegeven: een exacte datum voorspellen, is bijna onmogelijk, een richtdatum echter wel. Een internationale groep wetenschappers, oliegeologen en industrie-insiders onder de naam ASPO (Association for the Study of Peak Oil and Gas) luidt al een tijdje de alarmklok. Zij voorspellen, op basis van Hubbert's olieproductie-voorspellingsmethode, immers een globale productiepiek rond 2010. Gewaagd? Alleszins. Maar hun conferenties trekken steeds meer politici en ex-politici. Parlementsleden uit Zwitserland, Frankrijk en Groot-Brittannië houden steeds meer rekening met de beweringen van de stichting. In België is de discussie nog niet aan de orde. Onze noorderburen staan alvast een stapje verder: de stichting Peak Oil Nederland heeft zich deze discussie eigen gemaakt in Nederland. Via deductie van verschillende rapporten, verslagen

en inschattingen van ingenieurs, wetenschappers, cijfermateriaal van Westerse olieproducerende landen, enz... gokken zij er op dat de wereldwijde productiepiek er waarschijnlijk komt in 2012, ten laatste 2017, waarna de productiegrafiek enkele jaren een plateau zal vertonen en op hetzelfde niveau zal blijven hangen om uiteindelijk drastisch te dalen. Tot voor kort werd Peak Oil in Nederland ook bekeken als een stelletjes freaks en pessimisten. Momenteel levert het lobbywerk van de vrijwilligers van de stichting steeds meer resultaat op. Wetenschappers praten over het probleem, binnen de politiek heeft de stichting enkele kamerleden bereid gevonden het probleem mee aan te kaarten en steeds meer 'gewone' burgers verdiepen zich in deze discussie. Een discussie die enkel aan belang wint naar gelang de actoren in heel de zaak grote spelers zijn of niet.

Wat te denken bijvoorbeeld van het Amerikaanse olieconcern Chevron-Texaco. De olie-gigant adverteerde afgelopen zomer nog in verschillende Amerikaanse kranten onder de slogan 'the age of easy oil is over'. Een andere advertentie maakt het probleem nog duidelijker: 'voor iedere twee vaten olie die we consumeren, pompen we er momenteel maar 1 op.' De advertenties verschenen paginagroot. Doel van deze bewustwordingscampagne? De woede van de burger afwenden. Het grote verschil tussen Amerika en Europa is dat bij te hoge brandstofprijzen in Amerika de olieconcerns profiteren en grote winsten maken (door de relatief lage accijnzen) terwijl in Europa de respectievelijke landsregeringen er rijk van worden (door de hoge Europese accijnzen op brandstof).

EN WAT NU?

Maar om nu terug te komen op the State of the Union van mijnheer de president: wordt 2006 het jaar waarin de Amerikanen volop voor 'propere' energie kiezen? Geen kat die dat gelooft. Bij 's werelds grootste olieconcern, het Amerikaanse Exxon-Mobil, was de reactie op de speech zeer duidelijk: 'Bullshit'. Volgens EM is de enige remedie voor het rijzende olieprobleem een bewustwording binnen de Amerikaanse samenleving waarbij de consument dringend de keuze moet maken om minder te gaan consumeren. Overigens, ook deze gigant - goed voor 36 miljard euro winst in 2005 - houdt steeds meer rekening met een doemscenario. Ook zij gaan van de stelling uit dat de productie van de non-OPEC-landen als geheel binnen vijf à tien jaar gaat pieken. Over de reserves van OPEC doet de

gigant liever geen uitspraak. En wat dan? Het voorbeeld van Zweden volgen? "In 2020 moet ons land volledig olie-onafhankelijk zijn", aldus minister van Duurzame Ontwikkeling Mona Sahlin. "De komende 15 jaar zien we als de termijn die we nodig hebben om het gebruik van fossiele brandstoffen volledig af te schaffen." De Zweedse premier Goran Persson maakt zich alvast sterk dat de uitspraak van zijn minister geen loze woorden zijn. "Wij zullen ons doel bereiken door het onderzoek naar alternatieve energiebronnen te stimuleren, mensen die kiezen voor groene energie financieel te belonen en de jaarlijkse productie van elektriciteit uit duurzame energiebronnen de komende 10 jaren drastisch op te voeren." Momenteel heeft het Scandinavische land al enkele fiscale voordeelmogelijkheden om de bevolking aan te zetten af te stappen van de traditionele - fossiele - energiebronnen. Lokale milieubewegingen dromen momenteel luidop van een olievrij Zweden in 2020, een gedachte waarin ze gesteerd worden door premier Persson's initiatief een commissie in het leven te roepen die tegen deze zomer al met haar eerste voorstellen voor een olievrije samenleving op de proppen zou komen. Zo groot het enthousiasme bij de milieubeweging en verschillende regeringsleiders is, zo groot is het scepticisme bij verschillende deskundigen: "Een olievrije maatschappij is utopisch". Waarin ze worden bijgetreden door regeringsfunctionarissen die toegeven dat het inderdaad bijna onmogelijk is om in zo een korte tijd helemaal van de olie af te komen. "Ons eerste streven bestaat erin onze bevolking een alternatieve en duurzame energiebron aan te bieden als alternatief voor de bestaande fossiele brandstoffen. Daarmee willen we het dwangmatige gebruik van die traditionele energiebronnen beknotten. Vanaf 2020 zullen er altijd betere alternatieven zijn, en inderdaad, dat houdt in dat een Zweedse auto tegen dan niet meer op benzine zal rijden en een huis niet meer met olie wordt verwarmd." Utopie of niet? De toekomst zal het uitwijzen. Wat echter wel vast staat: een olievrij België tegen 2020 is niet enkel utopie; het is ook een echte Belgenmop - een hopeloze zaak met andere woorden. Neemt niet weg dat het maf vaststellen is dat er in dit landje hoegenaamd géén gekend of deftig discussieforum of platform bestaat dat nadenkt over een olieloze toekomst. Omdat al die verhalen over een nakende oliecrisis toch maar overdreven zijn? Wie weet, de toekomst zal uitwijzen hoe oliedom wij Belgen uiteindelijk zijn...

Win

Nodig je vrienden uit voor een exclusieve privévisie van *Syriana*

De slinkende olievoorraden en de corruptie en kuiperijen achter de schermen van de olie-industrie vormen het decor van *Syriana*, de nieuwste thriller van regisseur Stephen Gaghan, met Hollywood-dissident George Clooney als co-producer.

Bob Barnes is een CIA-agent die Prins Nasir uit een niet nader genoemd olievorstendom uit de weg moet ruimen omdat die wel eens andere belangen zou kunnen dienen dan de Amerikaanse. Daarmee wordt Barnes een radertje in een web van intriges en corruptie van de grote oliemaatschappijen. De arbeiders van de olievelden worden met de vingerknip overbodig gemaakt en vormen zo een gemakkelijke prooi voor terroristen op zoek naar kanomenvlees voor hun zelfmoordaanslagen.

Naast George Clooney in de rol van de CIA-agent, wordt het scherm nog bevolkt met absolute sterren als Matt Damon en Christopher Plummer.

Menzo en Warner Bros hebben voor één Menzo-lezer en z'n kennissenkring alvast een verrassing van formaat: een VIP-vertoning bij de distributeur, waar je wordt ontvangen met champagne. De screening-zaal heeft vijftien plaatsen, wat maakt dat de lezer die het arrangement wint, liefst veertien vrienden, collega's of familieleden kan uitnodigen. Om kans te maken op dit VIP-arrangement, volstaat het om te antwoorden op onderstaande vragen. U kunt deelnemen van vrijdag 03/03/2006 tot en met vrijdag 24/03/2006 (tot middernacht).

WEDSTRIJDVRAAG: WAT IS DE NAAM VAN HET PERSONAGE VAN MATT DAMON IN SYRIANA?

- A) Bryan Woodman
- B) Bob Barnes
- C) Dean Whiting

SCHIFTINGSVRAAG: Hoeveel juiste antwoorden zal Menzo op bovenstaande wedstrijd-vraag ontvangen van vrijdag 03/03/2006 tot en met vrijdag 24/03/2006 (tot middernacht)?

Sms 'SYR A, B of C oplossing schiftingsvraag' naar 3121 (0,5 euro/sms, waarna u een registratie-sms ontvangt: 0,5 euro/registratiesms. Totaal: 1 euro). Bijvoorbeeld SYR C 4152. Of bel 0900/29.029 (0,45 euro/min) en vergeet niet volgende code bij de hand te hebben: 004.